

א. הסוחר קנה 75 פריטים בסך הכול: שולחנות וכיסאות.

נסמן ב- x את מספר השולחנות שקנה הסוחר, ולכן $75 - x$ הוא מספר הכסאות שקנה הסוחר.

מחיר כל שולחן היה 300 שקלים, ולכן הסוחר שילם עבורם $300x$ שקלים.

מחיר כל כסא היה 100 שקלים, ולכן הסוחר שילם עבורם $100(75 - x)$ שקלים.

בנוסף שילם הסוחר 600 שקלים עבור ההובלה.

סך הכול הסתכמה ההוצאה של הסוחר ב- 11,100 שקלים.

והמשוואה המתאימה: $300x + 100(75 - x) + 600 = 11100$

$$300x + 7500 - 100x + 600 = 11100$$

$$200x + 8100 = 11100$$

$$200x = 3000 \quad / : 200$$

$$x = 15 \rightarrow 75 - x = 60$$

תשובה: הסוחר קנה 15 שולחנות ו- 60 כסאות.

ב. הסוחר מכר את השולחנות במחיר הגדול ב- 20%, ממחיר הקנייה שלהם,

$$\text{ולכן במחיר של } 360 \text{ שקלים} = 1.2 \cdot 300 = \frac{100 + 20}{100} \cdot 300$$

הסוחר מכר את הכיסאות במחיר הגדול ב- 35%, ממחיר הקנייה ושלחם,

$$\text{ולכן במחיר של } 135 \text{ שקלים} = 1.35 \cdot 100 = \frac{100 + 35}{100} \cdot 100$$

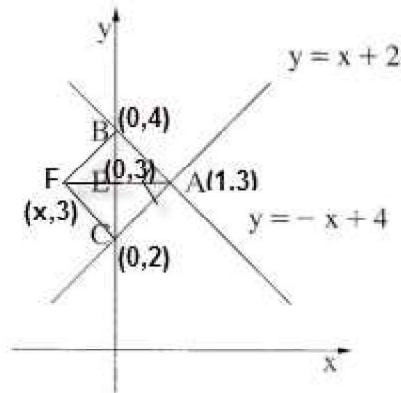
סך הכול קיבל תמורת המכירה: 13,500 שקלים $= 360 \cdot 15 + 135 \cdot 60$

הרווח של הסוחר היה 2,400 שקלים $= 13500 - 11100$.

$$\text{רווח זה מהווה } 21.62\% = \frac{2400}{11100} \cdot 100 \text{ שקלים}$$

תשובה: אחוז הרווח של הסוחר לעומת ההוצאה שלו הוא 21.62%.

- א. הישר $y = -x + 4$ הוא בעל שיפוע שלילי ($m = -1$) ויורד, וחותר את ציר ה- y בנקודה $B(0,4)$.
 הישר $y = x + 2$ הוא בעל שיפוע חיובי ($m = +1$) ועולה, וחותר את ציר ה- y בנקודה $C(0,2)$.
 הנקודה A היא נקודת החיתוך בין שני הישרים.

$$\begin{cases} y = -x + 4 \\ y = x + 2 \end{cases}$$

$$x + 2 = -x + 4$$

$$2x = 2$$

$$x = 1 \rightarrow y = 1 + 2 = 3 \rightarrow \boxed{A(1,3)}$$

תשובה: $C(0,2)$, $B(0,4)$, $A(1,3)$.

- ב. (1) נראה שהמשולש ABC שווה שוקיים.

$$\left. \begin{aligned} d_{AB} &= \sqrt{(1-0)^2 + (3-4)^2} = \sqrt{2} \\ d_{AC} &= \sqrt{(1-0)^2 + (3-2)^2} = \sqrt{2} \end{aligned} \right\} AB = AC$$

תשובה: הוכח.

- (2) השיפוע של AC הופכי לנגדי של AB ולכן המשולש ABC ישר זווית ($m_{AC} \cdot m_{AB} = 1 \cdot (-1) = -1$).

תשובה: הוכח.

- ג. AE תיכון לבסיס BC במשולש שווה שוקיים. $x_E = \frac{x_B + x_C}{2} = \frac{0+0}{2} = \frac{0}{2} = 0$, $y_E = \frac{y_B + y_C}{2} = \frac{4+2}{2} = \frac{6}{2} = 3$.

מכאן ש- $y_E = y_A = 3$ ומשוואת התיכון AE היא $y = 3$.

תשובה: משוואת התיכון AE היא $y = 3$.

- ד. הנקודה $E(0,3)$ תהייה מפגש אלכסוני הריבוע, כלומר אמצע בין הקדקוד $A(1,3)$ לקדקוד $F(x,3)$.

נשים לב שמעבר מ- $A(1,3)$ ל- $E(0,3)$, שיעור ה- x ירד ב-1,

ולכן כך גם יהיה במעבר לקדקוד $F(x,3)$, ולכן $F(-1,3)$.

אפשר גם:

$$0 = \frac{x_F + 1}{2} \quad / \cdot 2$$

$$0 = x_F + 1$$

$$x_F = -1$$

תשובה: $F(-1,3)$.

א. נתונה משוואת המעגל $(x-8)^2 + (y-4)^2 = R^2$, שמרכזו $M(8, 4)$ ורדיוסו R .

הנקודה $A(3, -6)$ נמצאת על המעגל.

$$R = \sqrt{(8-3)^2 + (4-(-6))^2}$$

$$R = \sqrt{125}$$

תשובה: משוואת המעגל היא $(x-8)^2 + (y-4)^2 = 125$

ב. (1) הנקודה $O(0, 0)$ היא אמצע הקטע AB .

נשים לב שמעבר מ- $A(3, -6)$ ל- $O(0, 0)$, שיעור ה- x קטן ב- 3, ושיעור ה- y גדל ב- 6,

ולכן כך גם יהיה במעבר לקדקוד B , ולכן $B(-3, 6)$.

אפשר גם:

$$0 = \frac{y_B - 6}{2} \quad / \cdot 2 \quad 0 = \frac{x_B + 3}{2} \quad / \cdot 2$$

$$0 = y_B - 6 \quad 0 = x_B + 3$$

$$y_B = 6 \quad x_B = -3$$

תשובה: $B(-3, 6)$.

(2) נציב את שיעורי הנקודה $B(-3, 6)$ במשוואת המעגל.

$$(-3-8)^2 + (6-4)^2 = 125$$

$$125 = 125$$

ולכן $B(-3, 6)$ נמצאת על המעגל.

תשובה: הוכח.

ג. נמצא את משוואת המשיק בנקודה $A(3, -6)$.

שיפוע הרדיוס MA הוא $m_{MA} = \frac{4-(-6)}{8-3} = \frac{10}{5} = 2$

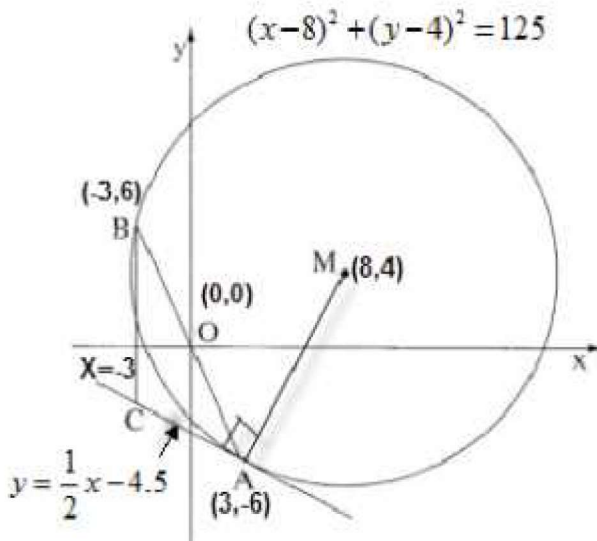
שיפוע המשיק הופכי לנגדי ולכן הוא $-\frac{1}{2}$, או $m_{\text{mashik}} \cdot 2 = -1 \rightarrow m_{\text{mashik}} = -\frac{1}{2}$

$$y - (-6) = -\frac{1}{2}(x - 3)$$

$$y + 6 = -\frac{1}{2}x + 1.5$$

$$\boxed{y = -\frac{1}{2}x - 4.5}$$

תשובה: משוואת המשיק היא $y = -\frac{1}{2}x - 4.5$

ד. הנקודה C נמצאת על המשיק $y = -\frac{1}{2}x - 4.5$.

שיעור ה- x של הנקודה C הוא -3 , כי BC מקביל לציר ה- y ולכן $x_C = x_B = -3$.

נציב $x = -3$ במשוואת המשיק $y = -\frac{1}{2} \cdot (-3) - 4.5 = -3$.

תשובה: $C(-3, -3)$.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x}{6} + \frac{6}{x} + 1$.

תחום ההגדרה הוא $x \neq 0$ כי $x = 0$ מאפס את המכנה.

תשובה: תחום הגדרה הוא $x \neq 0$.

ב. נמצא את נקודות הקיצון ואת סוגן.

$$f'(x) = \frac{1}{6} - \frac{6}{x^2}$$

$$0 = \frac{1}{6} - \frac{6}{x^2} \quad / \cdot 6x^2$$

$$0 = -x^2 + 36$$

$$36 = x^2$$

$$x = 6 \rightarrow y = \frac{6}{6} + \frac{6}{6} + 1 = 3 \rightarrow (6, 3)$$

$$x = -6 \rightarrow y = \frac{-6}{6} + \frac{6}{-6} + 1 = -1 \rightarrow (-6, -1)$$

$$\left. \begin{array}{l} y'(5) = \frac{1}{6} - \frac{6}{5^2} < 0 \\ y'(7) = \frac{1}{6} - \frac{6}{7^2} > 0 \end{array} \right\} (6, 3) \text{Min}$$

$$\left. \begin{array}{l} y'(-7) = \frac{1}{6} - \frac{6}{(-7)^2} > 0 \\ y'(-5) = \frac{1}{6} - \frac{6}{(-5)^2} < 0 \end{array} \right\} (-6, -1) \text{Max}$$

תשובה: תשובה: (6, 3) מינימום, (-6, -1) מקסימום.

ג. נבנה טבלה לזיהוי תחומי עלייה וירידה:

-7	-6	-5	0	5	6	7	x
+	0	-		-	0	+	y'
↗	Max	↘		↘	Min	↗	מסקנה

תשובה: עלייה: $x > 6$ או $x < -6$, ירידה: $0 < x < 6$ או $-6 < x < 0$.

ד. גרף IV מתאר את הפונקציה הנתונה.

נימוקים: מינימום (6, 3) ברביע הראשון,

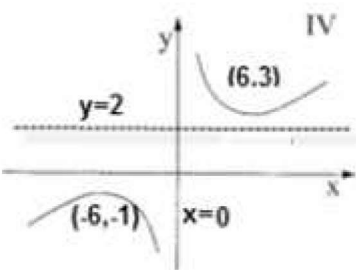
מקסימום בנקודה (-6, -1) ברביע השלישי.

$x = 0$ אסימפטוטה אנכית, תחומי עלייה וירידה מתאימים.

תשובה: גרף IV מתאר את הפונקציה הנתונה.

ה. הישר $y = 2$ אינו חותך את הפונקציה, כי לפונקציה אין נקודות בין $-1 < y < 3$ (ניתן לראות בציור).

תשובה: הישר $y = 2$ אינו חותך את הפונקציה.

א. נמצא את שיעורי הנקודות A ו-B, נקודות המקסימום והמינימום של $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x$.

$$f'(x) = 3x^2 - 12x + 9$$

$$3x^2 - 12x + 9 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-(-12) \pm \sqrt{(-12)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 9}}{2 \cdot 3}$$

$$x_{1,2} = \frac{12 \pm 6}{6}$$

$$x_1 = \frac{12+6}{6} = \frac{18}{6} = 3 \rightarrow y = 3^3 - 6 \cdot 3^2 + 9 \cdot 3 = 0 \rightarrow \boxed{B(3, 0)}$$

$$x_2 = \frac{12-6}{6} = \frac{6}{6} = 1 \rightarrow y = 1^3 - 6 \cdot 1^2 + 9 \cdot 1 = 4 \rightarrow \boxed{A(1, 4)}$$

תשובה: A(1, 4) מקסימום, B(3, 0) מינימום.

ב. (1) נראה כי משוואת הישר העובר ב-A(1, 4) ובראשית הצירים (0, 0) היא $y = 4x$.

A(1, 4) : נציב $x = 1$ ונקבל $y = 4 \cdot 1 = 4$, ולכן A(1, 4) על הישר $y = 4x$.

(0, 0) : נציב $x = 0$ ונקבל $y = 4 \cdot 0 = 0$, ולכן (0, 0) על הישר $y = 4x$.

תשובה: הראינו כי $y = 4x$ היא משוואת הישר.

(2) נחשב את השטח המקווקו.

שלב מקדים – הפרש פונקציות

$$4x - (x^3 - 6x^2 + 9x) = 4x - x^3 + 6x^2 - 9x = -x^3 + 6x^2 - 5x$$

$$S = \int_{-1}^0 (-x^3 + 6x^2 - 5x) dx$$

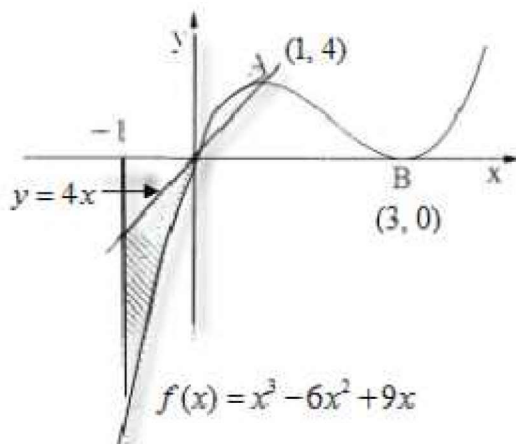
$$S = \left[-\frac{x^4}{4} + \frac{6 \cdot x^3}{3} - \frac{5 \cdot x^2}{2} \right]_{-1}^0$$

$$S = \left(-\frac{0^4}{4} + \frac{6 \cdot 0^3}{3} - \frac{5 \cdot 0^2}{2} \right) - \left(-\frac{(-1)^4}{4} + \frac{6 \cdot (-1)^3}{3} - \frac{5 \cdot (-1)^2}{2} \right)$$

$$S = 0 - (-4.75)$$

$$\boxed{S = 4.75}$$

תשובה: גודל השטח המקווקו הוא 4.75 יח"ר.

בגרות ע"מ מאי 16 מועד קיץ א שאלון 35382

א. נמצא את שיעורי הנקודות B ו-C, נקודות חיתוך עם הצירים של $f(x) = -x^2 + 2x + 3$.

$$\text{ציר ה-} y, x=0 \rightarrow \boxed{B(0,3)} : f(0) = -0^2 + 2 \cdot 0 + 3 = 3$$

$$\text{ציר ה-} x, y=0 :$$

$$-x^2 + 2x + 3 = 0$$

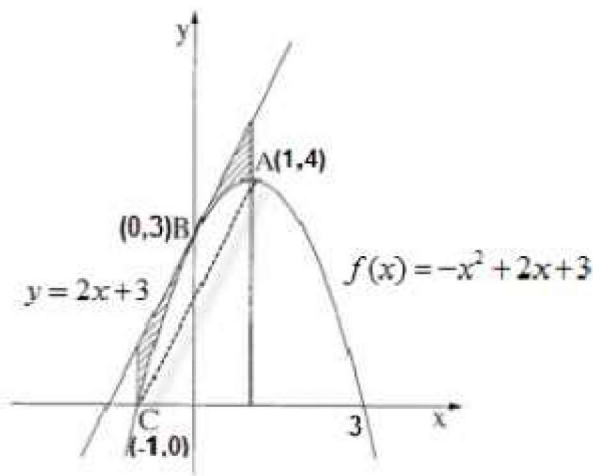
$$x_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{2^2 - 4 \cdot (-1) \cdot 3}}{2 \cdot (-1)}$$

$$x_{1,2} = \frac{-2 \pm 4}{-2}$$

$$x_1 = \frac{-2+4}{-2} = \frac{2}{-2} = -1 \rightarrow \boxed{C(-1, 0)}$$

$$x_2 = \frac{-2-4}{-2} = \frac{-6}{-2} = 3$$

תשובה: $C(-1, 0)$, $B(0, 3)$.

ב. (1) נמצא את משוואת המשיק העובר ב- $B(0, 3)$.

$$f'(x) = -2x + 2$$

$$m = -2 \cdot 0 + 2 = 2$$

$$y - 3 = 2(x - 0)$$

$$y = 2x + 3$$

תשובה: משוואת המשיק היא $y = 2x + 3$.

(2) נמצא את שיפוע AC.

$$m_{AC} = \frac{4-0}{1-(-1)} = \frac{4}{2} = 2$$

כיוון שהשיפוע של AC שווה לשיפוע המשיק, הרי שהם מקבילים זה לזה.

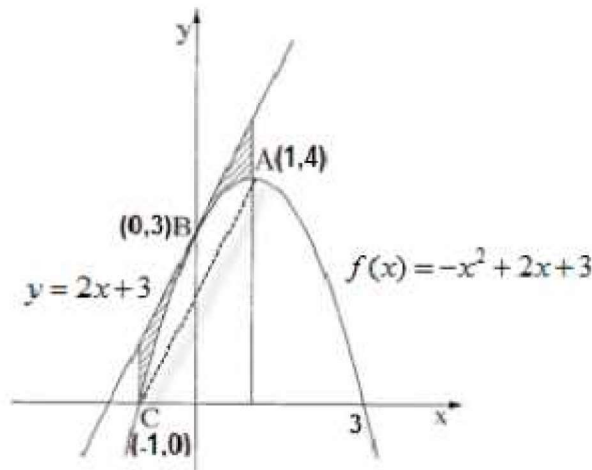
תשובה: הוכח.

ג. נחשב את השטח המקווקו, כאשר המשיק $y = 2x + 3$ נמצא מעל לפונקציה $f(x) = -x^2 + 2x + 3$ בכל השטח.

שלב מקדים – הפרש פונקציות

$$2x + 3 - (-x^2 + 2x + 3) = 2x + 3 + x^2 - 2x - 3 = x^2$$

$$S = \int_{-1}^1 (x^2) dx$$

$$S = \frac{x^3}{3} \Big|_{-1}^1$$

$$S = \left(\frac{1^3}{3}\right) - \left(\frac{(-1)^3}{3}\right)$$

$$S = \frac{1}{3} - \left(-\frac{1}{3}\right)$$

$$\boxed{S = \frac{2}{3}}$$

תשובה: גודל השטח המקווקו הוא $\frac{2}{3}$ יח"ר.

א. $EB = DG = 10 - x$ ס"מ , $AB = DC = 10$ ס"מ .

$HD = BF = 6 - x$ ס"מ , $AD = BC = 6$ ס"מ .

נחשב את סכום ארבעת השטחים:

$$S = \frac{x \cdot x}{2} + \frac{(10-x)(6-x)}{2} + \frac{x \cdot x}{2} + \frac{(10-x)(6-x)}{2}$$

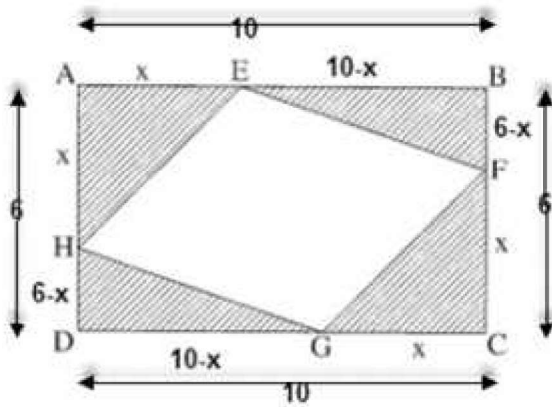
$$S = \frac{x \cdot x + (10-x)(6-x) + x \cdot x + (10-x)(6-x)}{2}$$

$$S = \frac{x^2 + 60 - 10x - 6x + x^2 + x^2 + 60 - 10x - 6x + x^2}{2}$$

$$S = \frac{4x^2 - 32x + 120}{2}$$

$$S = 2x^2 - 16x + 60$$

תשובה: השטח המקווקו הוא $2x^2 - 16x + 60$.

ב. הפונקציה שיש להביא לאינ'א/ט היא השטח המקווקו.

ולכן הפונקציה היא: $S = 2x^2 - 16x + 60$

נמצא נקודת קיצון:

$$S' = 4x - 16$$

$$0 = 4x - 16$$

$$-4x = -16 \quad /: (-4)$$

$$x = 4$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון

$$S'(3) = 4 \cdot 3 - 16 < 0, \quad S'(5) = 4 \cdot 5 - 16 > 0$$

0	3	4	5	10	x
	-	0	+		S'
	↘	Min	↗		מסקנה

תשובה: $x = 4$, עבורו השטח המקווקו יהיה מינימלי.

ג. שטח המלבן ABCD הוא 60 סמ"ר $10 \cdot 6$.

עבור $x = 4$, גודל השטח המקווקו הוא 28 מ"ר $S(4) = 2 \cdot 4^2 - 16 \cdot 4 + 60$.

השטח של המרובע EFGH הוא 32 מ"ר $60 - 28$.

תשובה: השטח של המרובע EFGH הוא 32 מ"ר (כאשר השטח המקווקו הוא מינימלי).